

T.C.
BAŞBAKANLIK
KANUNLAR VE KARARLAR
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Sayı : B.02.0.KKG/196-342 /2 695

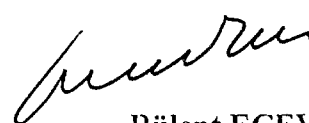
Ankara

22/6 /1999

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Önceki yasama döneminde hazırlanıp Başkanlığınıza sunulan ve İçtüzüğün 77 nci maddesi uyarınca hükümsüz sayılan ilişik listede adları belirtilen kanun tasarılarının yenilenmesi Bakanlar Kurulu'nca uygun görülmüştür.

Gereğini arz ederim.

Bülent ECEVİT
Başbakan

Eki _____ :
Liste

T.B.M.M. BAŞKANLIĞI	
Tali Kom.	—
Esas Kom.	Adalet
Tarih	29.6.1999 1/411
K. Md.	K.D.Bşk. B. ÖZ
BAŞKAN	

T. C.
BAŞBAKANLIK
KANUNLAR VE KARARLAR
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Sayı : B.02.0.KKG/

101-1242/3376

Ankara

18/9/1997

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Adalet Bakanlığı'nca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulu'nca 9/9/1997 tarihinde kararlaştırılan "Avukatlık Kanununa Bazı Maddelerin Eklenmesine Dair Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Mesut YILMAZ
Başbakan

Eki :

- 1- Kanun Tasarısı
- 2- Gerekçe (Genel-Madde)

T. B. M. M. BAŞKANLIĞI	
Tali Kom.	
Esas Kom.	Adalet
Tarih	1.10.1997 1/659
K. Md.	E.B. 1/10/97
BAŞKAN	

Not : Verilecek cevaplarda Daire adının, yazı tarih ve sayısının açıklanması.

GENEL GEREKÇE

Bugün ÷lkeler arasındaki ticari ilişkilerin artması, bir çok alanda uluslararası işbirliğı faaliyetlerinin yoğunlaşması ve çok uluslu şirketlerin ortaya çıkması, ÷lke nüfuslarında artış, sosyo ekonomik gelişmeler ve değişimler sonunda hukuki yardım sorunu büyük boyutlara ulaşmıştır. Bu durum avukatların bir şirkette birleşmek suretiyle mesleklerini icra etmeleri ihtiyacını yaratmıştır.

İngiltere'de 1985 yılında Adalet İşleri Dairesinin 9.Bölümü avukatların şirketleşerek çalışmalarını birleştirmeleri konusunda gerekli kuralların tesisi için bir "Danışma Kurulu" görevlendirmiştir 1988 tarihinde avukatların şirketleşmesine imkan tanınmıştır. Bu kurallar 1991 yılında son şeklini almış ve 1.1.1992 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Bu Kanuna göre yabancı avukatlar İngiliz avukatlarla beraber, şirket üyesi veya şirket yöneticisi olarak çalışabileceklerdir.

Fransa'da da avukatların şirket halinde çalışmalarını sağlayan düzenlemeler bulunmaktadır.

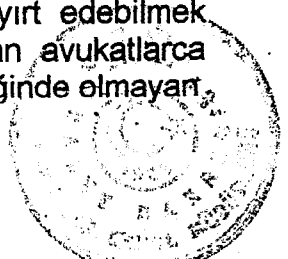
Almanya'da da 5 Ekim 1994 tarihinde Avukatlık Kanununa eklenen 59 a maddesi ve bu madde doğrultusunda düzenlenen Avukatlık Yönetmeliğinin 28 inci maddesiyle avukatların mesleklerini bir avukatlık şirketi içinde birleşerek icra edebilmelerine olanak tanınmıştır.

Avukatlara 1136 sayılı Avukatlık Kanununun 44 üncü maddesinde esasen tanınmış bulunan ve mesleklerini ortak avukatlık bürosu teşkil ederek ifa edebilmeleri olanağı yanında, bu Tasarıyla, avukatların bir avukatlık şirketinde birleşmek suretiyle de mesleklerini yapabilmelerine olanak sağlanmaktadır.

Mevzuatımızda şirketler hukukunun konusunu tüzel kişiliğe sahip iktisadi, ticari ve sınai amaçlı ortaklıklar teşkil etmekle beraber, iktisadi amacı olmasına karşın tüzel kişiliğı olmayan adi şirket modeli de mevcut bulunmaktadır.

Tasarıda, avukatlık mesleğinin özelliğı ve avukatların ancak Avukatlık Kanununun 35 inci maddesinde sayılan işleri yapabilmeleri muvacehesinde, Türk Ticaret Kanununda yer alan ve amacı iktisadi olan şirket nevilerinden birini veya amacı, yine iktisadi olan ve fakat tüzel kişiliğı bulunmayan Borçlar Kanunundaki adi şirket kurmak suretiyle avukatlık hizmetini yürütmelerinin meslekle bağdaşmayacağı göz önünde bulundurularak, kendine özgü bir avukatlık şirketi modeli ittihaz olunmaktadır.

Tasarıyla getirilen ortaklık şeklinin avukatlık şirketi olarak adlandırılmasının nedeni, bunu hukukumuzda yer alan diğer şirket modellerinden ayırt edebilmek içindir. Keza, ancak ortaklığın bulunduğu yer barosuna kayıtlı olan avukatlarca kurulabilmesi ve ortak olunabilmesi, belirli bir nakdin, para niteliğinde olmayan,

şeylerin, ad ve şöhret ile şahsi emeğin sermaye olarak konulabilmesi, ortaklığın tüzel kişiliğe sahip bulunması, ortaklığın teşkilatı, temsili, oy hakkı, payın devri, ortaklık hak ve sıfatının yitirilmesi, kar payı hakkı, ortakların sorumlulukları, ortaklığın infisahı gibi konularda ticaret şirketlerindeki benzer hükümlerin avukatlık şirketi sözleşmesinde yer alması muvacehesinde bu benzerlik nedeniyle ortaklık şekli avukatlık şirketi olarak adlandırılmıştır.

Bu şirketin, ticari amaç taşımaması ve faaliyetlerinin ticari iş sayılmaması göz önünde bulundurularak, diğer ticari şirketlerin kuruluşuna ilişkin hükümlerden ayrılmış; tüzel kişilik kazanabilmesi için sözleşmesinin ortaklarının bağlı olduğu baro yönetim kurulunca onaylanması ve barolarca tutulan Avukatlık Şirketi Kütüğüne tescil edilmesi esası benimsenmiştir.

Avukatlık şirketi, yurt dışı hariç, merkezinin bulunduğu yer dışında büro açamayacaktır. İlerde Avrupa Birliğine girildiğinde avukatların birliğe dahil devletlerde veya ikili ve çok taraflı sözleşmelerde olanak tanındığında yabancı ülkede avukatlık hizmetlerini yürütebilmeleri için yurt dışında büro açılabilmesine iç mevzuatımızda olanak tanınmaktadır.

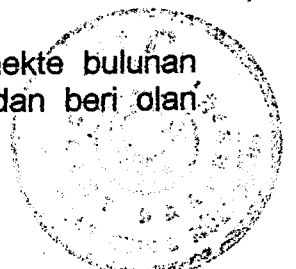
Şirket ortakları avukatlar kendi adına vekaletname alamayacak, ancak avukatlık şirketi adına alabileceklerdir. Tebligatlar şirkete yapılacak, ortaklardan birine yapılan tebligat şirkete yapılmış sayılacaktır.

Avukatların, avukatlık şirketi adı altında çok farklı hükümler içeren ortaklık şekilleri teşkil etmeleri, uygulamada sıkıntılara neden olacağından, Tasarıda avukatlık şirket sözleşmesinin ancak Avukatlık Şirketi Tip Ana Sözleşmesi çerçevesinde düzenlenmesine olanak tanınmaktadır. Avukatlık Şirketi Tip Ana Sözleşmesinin düzenleme yetkisi Türkiye Barolar Birliğine verilmektedir. Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulunca hazırlanacak Avukatlık Şirketi Tip Ana Sözleşmesi, Türkiye Barolar Birliği genel kurulunca onaylandığında, belirlediği esaslara uyulması zorunlu olacak ve Tip Ana Sözleşmesine aykırı olarak düzenlenen avukatlık şirketi sözleşmesinin tescili yapılmayacaktır.

Avukatların mesleklerini bir avukatlık şirketi bünyesinde icra etmeleri sonucu;

- Yeterli mali olanağı bulunmayan değerli hukukçuların avukatlık mesleğini yapabilmeleri sağlanacak,
- Şirket ortaklarının yapacakları iş bölümü ihtisaslaşmayı da gerçekleştirecek,
- Konusunda ihtisaslaşmış avukatların adaletin tecellisinde yargıya olan yardım ve katkısı daha fazla olacak,
- Vatandaşların haklarının aranması ve yerine getirilmesi sürat kazanacak,
- Avukatın vefat, emeklilik ve sair nedenlerle meslekten ayrılması halinde, yıllarca emek vererek meydana getirmiş olduğu "müşteriler topluluğunun" ve "arşivinin" mal varlığı olarak değerlendirilerek misarçılarına intikali sağlanacak,
- Şirket ortağı avukatlar, mesleklerini daha güvenli ve verimli ortamda icra edeceklerinden daha güçlü olacaklardır.

Tasarının kanunlaşması halinde avukatlık mesleğini icra etmekte bulunan veya bu sahada çalışmayı düşünen hukukçularımızın uzun zamandan beri olan beklentileri de karşılanmış olacaktır.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Maddeyle, avukatlık şirketinin kuruluşuna, tüzel kişilik kazanmasına, sermayesine, şirket ortaklarının sermaye paylarına ve bu payların devir ve intikali ile yapılan ödemeleri göstermek üzere defter tutulmasına, ortaklarda vukubulan değişikliğin her takvim yılı başında şirketin kayıtlı bulunduğu baroya bildirilmesine ilişkin esaslar getirilmektedir.

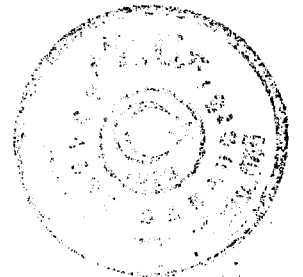
MADDE 2- Maddeyle, avukatlık şirketinin faaliyet konusu, büro açması, vekaletname alması ve tebligata ilişkin hükümler ile reklam yasağı kuralı getirilmektedir.

MADDE 3- Maddeyle, şirket ortaklarının paylarının devrine, intikaline, Türkiye Barolar Birliği Genel Kurulunca kabul edilecek olan Avukatlık Şirketi Tip Ana Sözleşmesinde gösterilecek hususlara, ortaklık payının devir ve intikali ile ilgili uyuşmazlıkların çözüm yerine, avukatlık şirketi ile şirket ortaklarının sorumluluklarına ilişkin hükümler düzenlenmektedir.

MADDE 4- Maddeyle, Kanunun yayımı tarihinden itibaren 2 ay içerisinde Türkiye Barolar Birliğince Avukatlık Şirketi Tip Ana Sözleşmesinin hazırlanarak yürürlüğe girmesini sağlamak amacıyla 1136 sayılı Kanuna geçici 20 nci madde eklenmektedir.

MADDE 5- Yürürlükle ilgilidir.

MADDE 6- Yürütmeye ilgilidir.

AVUKATLIK KANUNUNA BAZI MADDELERİN EKLENMESİNE DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- 19/03/1969 tarihli ve 1136 sayılı Avukatlık Kanununa 44 üncü maddeden sonra gelmek üzere aşağıdaki 44 a maddesi eklenmiştir.

“ Avukatlık şirketinin kuruluşu

Madde 44 a- Aynı baroda kayıtlı iki veya daha fazla avukat mesleklerini bir avukatlık şirketi bünyesinde icra edebilirler.

Avukatlık şirketi, şirket ortağı avukatlardan birinin veya birkaçının adı ve soyadının yanına “ ve ortakları” ibaresi eklenmek suretiyle adlandırılır.

Avukatlık şirketi, ortaklarının bağlı olduğu baro yönetim kurulunca sözleşmesinin Avukatlık Şirketi Tip Ana Sözleşmesine uygunluğunun onaylanması ve barolarca tutulan “Avukatlık Şirketi Kütüğü”ne tescil edilmesiyle tüzel kişilik kazanır.

Avukatlık şirketinin esas sermayesinin en az bir milyar Türk lirası olması şarttır. Ortakların koyacağı sermaye payı birbirinden farklı olabilir. Ancak, ortakların koyacakları sermayenin en az yüz milyon Türk lirası veya bunun katları olması lazımdır. Şirketin kurulabilmesi için her ortağın sermaye payının yarısını kuruluş öncesi ödemesi gerekir. Diğer yarısının ödenme zamanı ortaklar kurulunca kararlaştırılır. Her ortağın sermaye payı, konulması taahhüt edilen sermayeye göre belirlenir.

Her ortağın sermaye olarak koymayı taahhüt ettiği para miktarı, para niteliğinde olmayan sermayenin değeri ve bu değer ne surette biçilmiş olduğu; mesleki ad ve şöhret ile şahsi emeğin sermaye olarak konulması söz konusu ise, bu ad ve şöhret ile emeğin kapsam ve niteliği avukatlık şirketi sözleşmesinde belirtilir.

Ortaklar tarafından konulan sermaye için hisse senedi çıkarılamaz. Sermaye payı için düzenlenecek senetler kıymetli evrak niteliğinde olmayıp, sadece ispat aracıdır.

Paylar hakkında bir defter tutulur. Ortak avukatların adları ve soyadları, pay miktarları, yapılan ödemeler, payların devir ve intikali bu deftere yazılır. Her takvim yılı başında, ortaklarda değişiklik olması halinde durum şirketin kayıtlı bulunduğu baro başkanlığına bildirilir.”

MADDE 2- 1136 sayılı Kanuna 44 a maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki 44 b maddesi eklenmiştir.

“Avukatlık şirketinin faaliyetleri

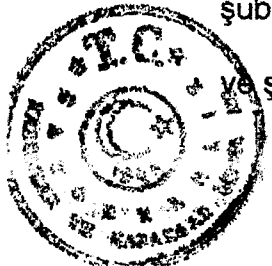
Madde 44 b- Avukatlık şirketi, bu Kanunun 35 inci maddesinde sayılan avukatların yapabileceği işler dışında faaliyet gösteremez.

Avukatlık şirketinin faaliyetleri ticari iş sayılmaz.

Avukatlık şirketinin müşterek olarak kullanılan bir bürosunun bulunması ve en az bir avukatın, tam gün esasına göre ağırlıklı olarak bu büroda çalışması zorunludur.

Avukatlık şirketi, merkezinin bulunduğu yer dışında, yurt dışı hariç, büro veya şube açamaz.

Avukatlık şirketinin ortakları, şirketin avukatlık bürosu dışında büro açamazlar ve şirket faaliyeti dışında bağımsız olarak dava ve iş takip edemezler.

Şirket ortağı olan avukat kendi adına vekaletname alamaz. Vekaletname, ancak avukatlık şirketi adına alınır. Şirket ortakları, alacakları yetki belgesine dayanarak ortakların dışındaki avukatı vekil olarak tayin edebilirler.

Avukatlık hizmetinin avukatlık şirketi halinde yürütülmesinde tebligat şirkete yapılır. Ortaklardan birine yapılan tebligat şirkete yapılmış sayılır.

Şirketin adı, adresi, ortaklarının adı ve soyadı ile varsa akademik ünvanları ile "ve ortakları" ibaresi dışında avukatlık şirketince reklam sayılabilecek her türlü teşebbüs ve harekette bulunulması ve özellikle tabelasında ve basılı kağıtlarında bu fıkra da belirtilen hususlar dışında sıfat ve ibare kullanılması yasaktır."

MADDE 3- 1136 sayılı Kanuna 44 b maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki 44 c maddesi eklenmiştir.

"Devir, intikal ve sorumluluk

Madde 44 c- Meslekten çıkma veya çıkarılma, baro levhasından silinme gibi nedenlerle ortaklık niteliğinin kaybedilmesi veya haklarında aciz kararı alınmış veya şirketteki hisseleri cebri icra yoluyla iktisap edilmiş veya ölüm nedeniyle hisseleri avukat olmayan mirasçılara geçmiş olanların yerine şirketin kayıtlı bulunduğu yer baro levhasına kayıtlı olmayan avukat ortak olarak alınamaz.

Avukatlık şirketinin teşkilatı, temsili, şirkette oy hakkı, payın devri, ortaklık hak ve sıfatının yitirilmesi, ortakların şirkete karşı sorumlulukları, kar payı hakkı, şirketin infisahı ve sair hususlar, Türkiye Barolar Birliği Genel Kurulunca kabul edilecek olan "Avukatlık Şirketi Tip Ana Sözleşmesi"nde gösterilir; bu ana sözleşmeye uygun olmayan avukatlık şirketi sözleşmelerinin tescili yapılamaz.

Avukatlık Şirketi Tip Ana Sözleşmesinde belirtilen kurallara aykırı olmamak koşuluyla avukatlık şirket sözleşmesinde başkaca hükümler getirilebilir.

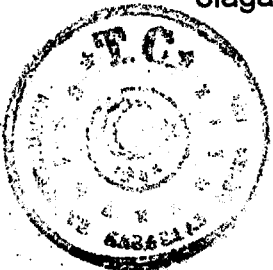
Ortaklık payının devir ve intikali ile ilgili uyuşmazlıklar baro yönetim kurulu tarafından oluşturulacak üç kişilik hakem heyeti kararıyla çözümlenir.

Avukatlık şirketi, üçüncü kişilere karşı tüzel kişilik olarak sorumludur. Avukatlık işlerinin yapılmasından doğan borçlardan dolayı ortaklar, şirket tüzel kişiliği yanında şahsi mal varlıkları ile de müştereken ve müteselsilen sorumludurlar; ancak, avukatlık işlerinin görülmesinden kaynaklanmayan borçlardan dolayı sorumluluk, şirketin malvarlığıyla sınırlıdır. Şu kadar ki, tasfiye halinde şirketin malvarlığı üçüncü kişilerin alacaklarını karşılayamayacak olursa, ortaklar şahsi malvarlıklarıyla müştereken ve müteselsilen sorumlu olurlar."

MADDE 4- 1136 sayılı Kanuna aşağıdaki Geçici 20 nci madde eklenmiştir.

"Geçici Madde 20- Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulunca hazırlanan Avukatlık Şirketi Tip Ana Sözleşmesi, bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren iki ay içerisinde Türkiye Barolar Birliği Genel Kurulunun onayına sunulur. Türkiye Barolar Birliği Genel Kurulu, bu konuyu karara bağlamak üzere olağanüstü toplantıya çağrılır.

Türkiye Barolar Birliği Genel Kurulunun olağan toplantısının olağanüstü toplantıyla aynı yıla rastlaması ve olağan toplantının yapılmamış olması halinde, olağan genel kurul toplantısı olağanüstü genel kurul toplantısıyla birlikte yapılabilir."

MADDE 5- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 6- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

B. ECEVİT

BÜLENT ECEVİT

MESUT YILMAZ

BAŞBAKAN V.:

<i>B. ECEVİT</i> B. ECEVİT Devlet Bak. ve Başb. Yrd.	<i>I. SEZGİN</i> I. SEZGİN Milli Sav. Bak. ve Başb. Yrd.	<i>E. AŞIK</i> E. AŞIK Devlet Bakanı V.	<i>H. ÖZKAN</i> H. ÖZKAN Devlet Bakanı
<i>Y. SEÇKİNER</i> Y. SEÇKİNER Devlet Bakanı	<i>I. SAYGIN</i> I. SAYGIN Devlet Bakanı	<i>Prof. Dr. H. S. YILMAZ</i> Prof. Dr. H. S. YILMAZ Devlet Bakanı	<i>Prof. Dr. Y. YILDIRIM</i> Prof. Dr. Y. YILDIRIM Devlet Bakanı
<i>SERDAROĞLU</i> SERDAROĞLU Devlet Bakanı	<i>M. GÜRDERE</i> M. GÜRDERE Devlet Bakanı	<i>Prof. Dr. Ş. GÜREL</i> Prof. Dr. Ş. GÜREL Devlet Bakanı	<i>M. GURDELE</i> Prof. Dr. A. ANDIÇAN Devlet Bakanı V.
<i>DR. İ. ÇELEBİ</i> DR. İ. ÇELEBİ Devlet Bakanı	<i>M. YILMAZ</i> M. YILMAZ Devlet Bakanı	<i>R. SAĞIN</i> R. SAĞIN Devlet Bakanı	<i>B. KARA</i> B. KARA Devlet Bakanı
<i>H. İ. ÖZSOY</i> H. İ. ÖZSOY Devlet Bakanı V.	<i>E. AŞIK</i> E. AŞIK Devlet Bakanı	<i>H. K. YÜCELEN</i> H. K. YÜCELEN Devlet Bakanı	<i>H. GEMİCİ</i> H. GEMİCİ Devlet Bakanı
<i>M. BATALLI</i> M. BATALLI Devlet Bakanı	<i>B. GÜNGÖR</i> B. GÜNGÖR Adalet Bakanı	<i>M. BAŞESGİOĞLU</i> M. BAŞESGİOĞLU İçişleri Bakanı	<i>I. CEM</i> I. CEM Dışişleri Bakanı
<i>Z. TEMİZEL</i> Z. TEMİZEL Maliye Bakanı	<i>H. ULUĞBAY</i> H. ULUĞBAY Millî Eğitim Bakanı	<i>Y. TOPÇU</i> Y. TOPÇU Bayındırlık ve İskan Bakanı	<i>H. İ. ÖZSOY</i> H. İ. ÖZSOY Sağlık Bakanı
<i>N. MENZİR</i> N. MENZİR Ulaştırma Bakanı	<i>M. TAŞAR</i> M. TAŞAR Tarım ve Köylüleri Bakanı	<i>Prof. Dr. N. CAĞAN</i> Prof. Dr. N. CAĞAN Çalışma ve Sos. G. v. Bakanı	<i>Y. EREZ</i> Y. EREZ Sanayi ve Ticaret Bakanı
<i>E. TATARNOĞLU</i> E. TATARNOĞLU Enerji ve Tabii Kayn. Bakanı V.	<i>I. TALAY</i> I. TALAY Kültür Bakanı	<i>I. GÜRDAL</i> I. GÜRDAL Turizm Bakanı	<i>M. YILMAZ</i> M. YILMAZ Orman Bakanı
<i>DR. İ. AKKUT</i> DR. İ. AKKUT Çevre Bakanı			